

ΟΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ Η ΚΙΝΗΤΗ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΙΕΘΝΩΣ

ΟΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Καλύτερα δίκτυα:

- Τα δίκτυα 4G καλύπτουν το μισό πληθυσμό της γης (4 δισ. άνθρωποι).
- \$900 δισ. επενδύσεις.

Περισσότερη συνδεσιμότητα:

- 4,8 δισ. άνθρωποι κατέχουν κινητό τηλέφωνο.
- Ετήσια συνεισφορά στο παγκόσμιο ΑΕΠ \$1 τρισ. (4,2%), 36 εκ. θέσεις εργασίας, \$500 δισ. δημόσια έσοδα.

Πιο πλούσιες υπηρεσίες:

- Διαδίκτυο (3,5 δισ. χρήστες – 1 εκ. νέοι χρήστες κάθε μέρα), κοινωνικά δίκτυα, υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, υγείας, κτλ.

Μέση ταχύτητα mobile broadband

13,5 Mbps
2015

16,6 Mbps
2016

Χρήστες κοινωνικών δικτύων

2 δισ.
2015

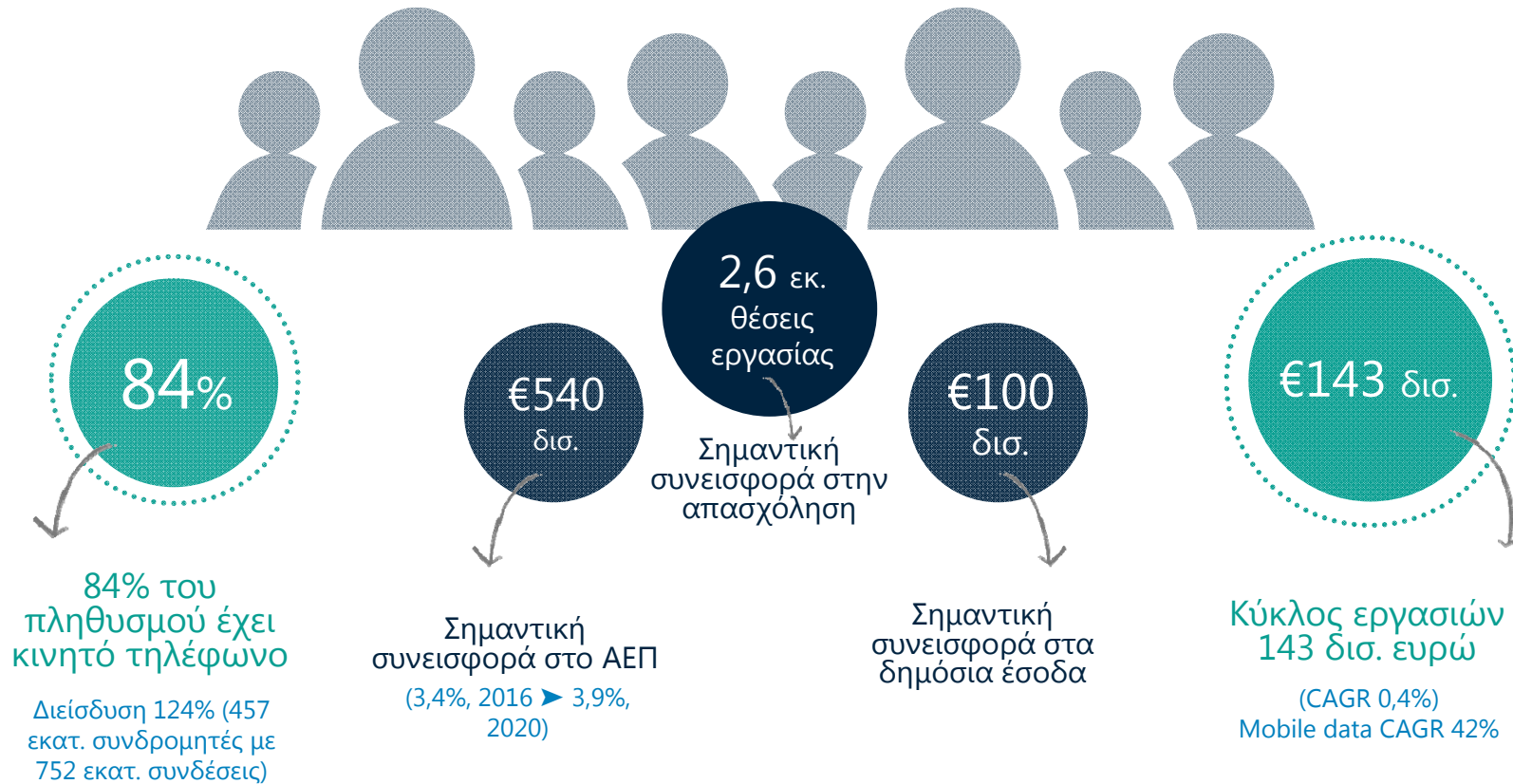
Αύξηση
29%

2,5 δισ.
2016

1,5 δισ.
άνθρωποι
έχουν κάνει αγορές
μέσω κινητού
τηλεφώνου

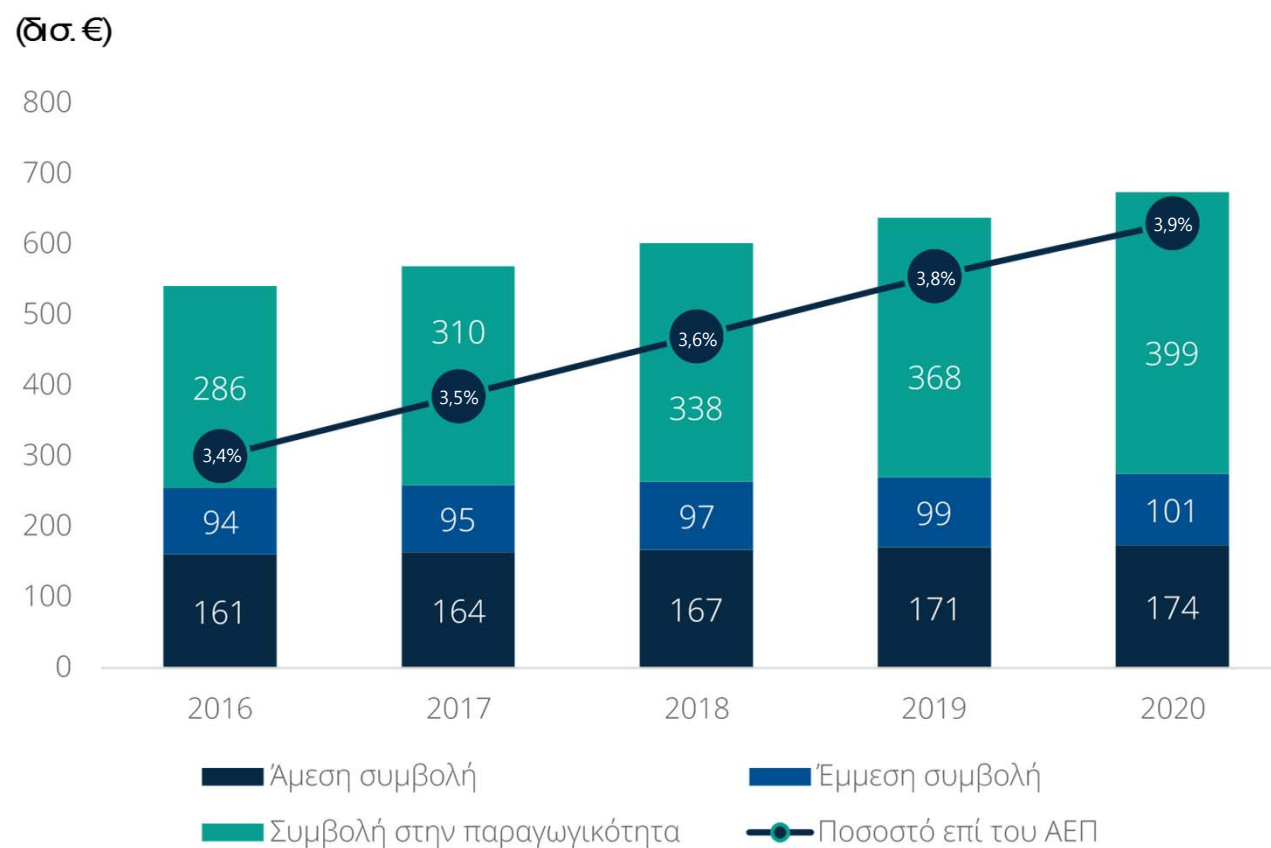
1,3 δισ. άνθρωποι
έχουν κάνει χρήση
κυβερνητικών υπηρεσιών
μέσω κινητού τηλεφώνου

ΟΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

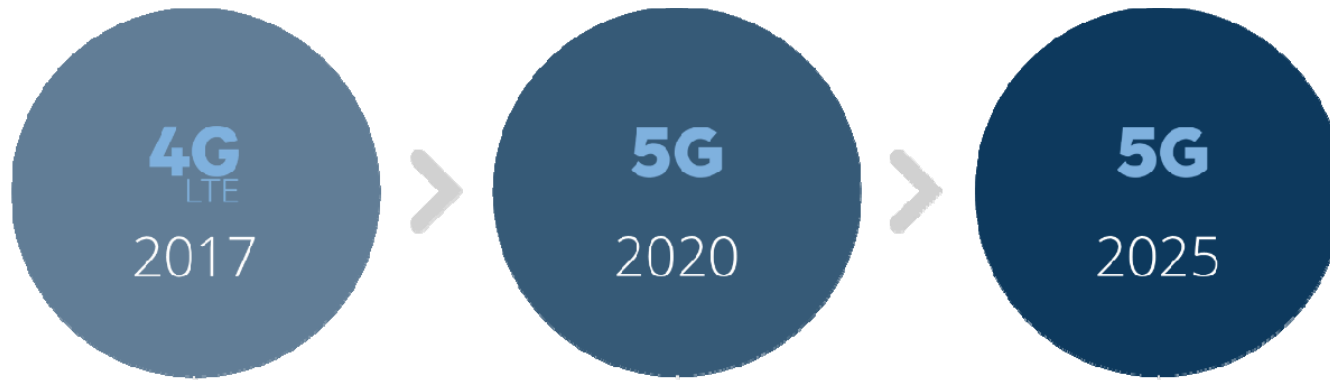
ΟΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Αυξανόμενη συμβολή στην ευρωπαϊκή οικονομία

Πηγή: The Mobile Economy. Europe 2017, GSMA

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ: ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΣΩ 5G

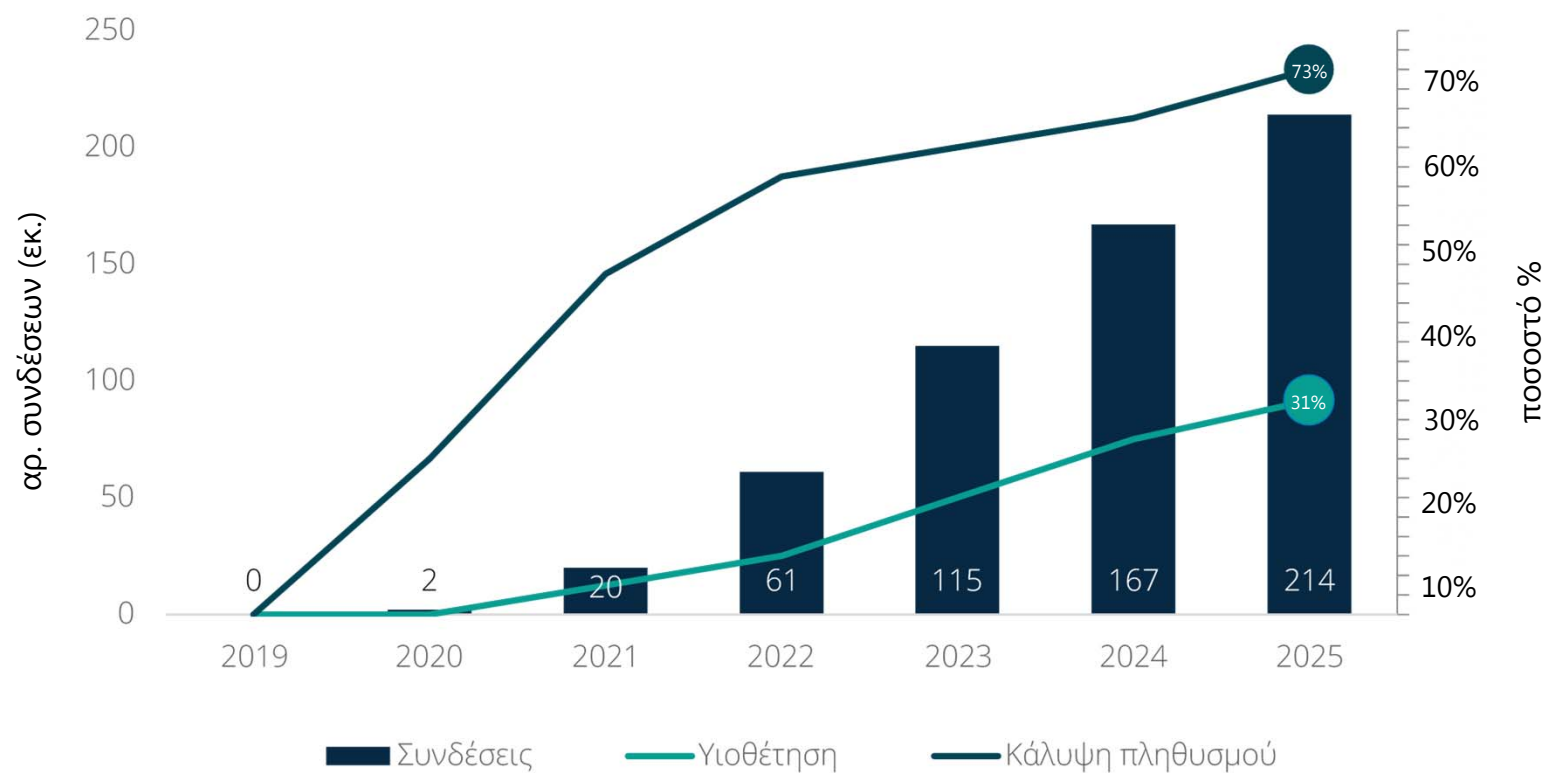

Σήμερα, βρισκόμαστε στην
εποχή των δικτύων 4ης γενιάς
(4G)

Κάθε κράτος-μέλος της ΕΕ
πρέπει να προσφέρει
εμπορικά διαθέσιμες
υπηρεσίες 5G σε μια
τουλάχιστον μεγάλη πόλη ως
το 2020 (EC Action Plan)

Όλες οι ευρωπαϊκές πόλεις
πρέπει να προσφέρουν
απρόσκοπτη σύνδεση 5G
ως το 2025
(EC Action Plan)

ΤΟ 5G ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

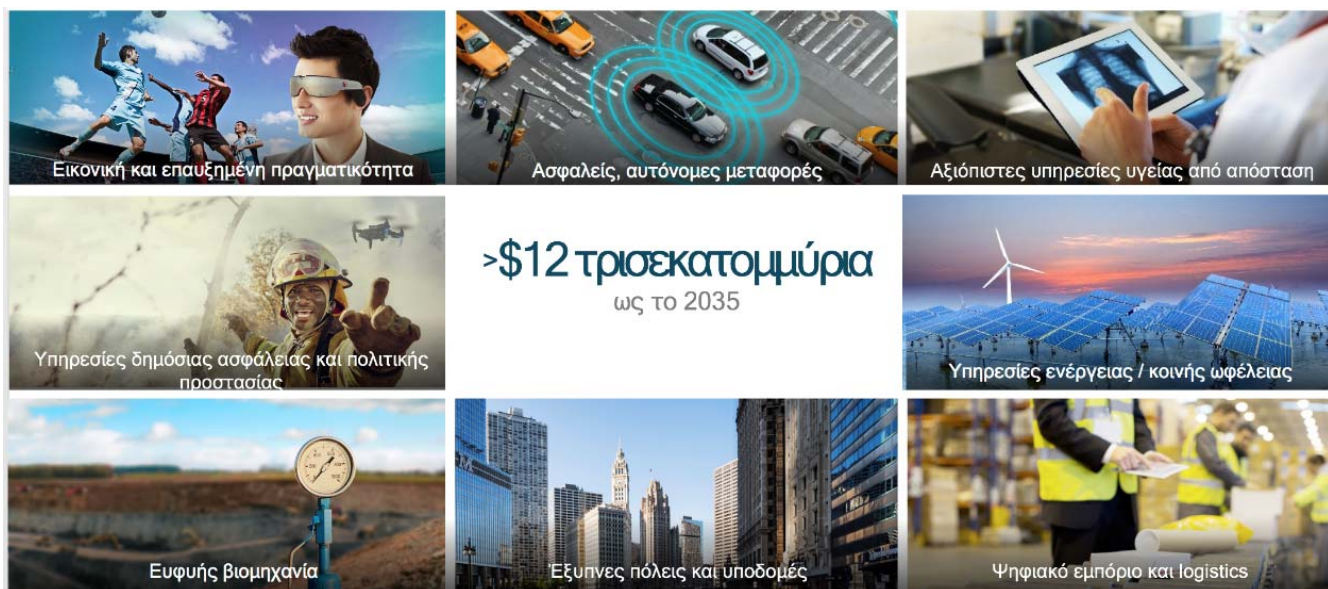

Πηγή: The Mobile Economy: Europe 2017, GSMA

ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΣΥΝΑΡΓΑΣΤΙΚΟ ΝΕΟ ΚΟΣΜΟ

5G

Το 5G μπορεί να υποστηρίξει εντελώς νέες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, πραγματοποιώντας το όραμα μιας πλήρως ψηφιακής εποχής.

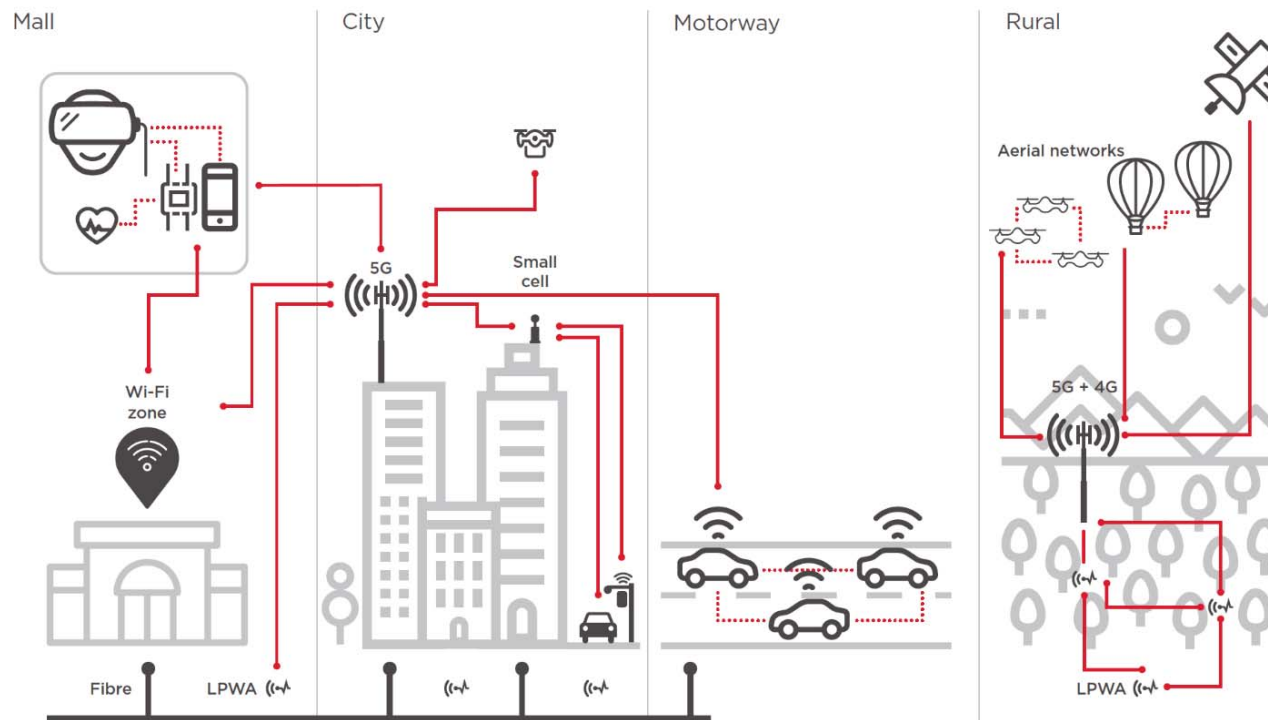
Οι υπηρεσίες αυτές αναμένεται να δημιουργήσουν νέες αγορές αγαθών και υπηρεσιών, με συνολική αξία άνω των 12 τρισεκατομμυρίων δολαρίων ως το 2035.

Για την Ελλάδα, η Ε.Ε. προβλέπει αύξηση ΑΕΠ κατά 2,18 δισ. ευρώ και πάνω από 100.000 νέες θέσεις εργασίας ως το 2025.

ΝΕΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Βασικές υπηρεσίες 5G:

- **Κινητή ευρυζωνικότητα υπερ-υψηλών ταχυτήτων (eMBB):** βίντεο υψηλής ευκρίνειας (TV/gaming), immersive επικοινωνίες (AR/VR).
- **Υπηρεσίες επικοινωνίας συσκευών (D2D):** Διαδίκτυο των Πραγμάτων, υπηρεσίες τηλεμέτρησης, έξυπνες πόλεις, συνδεδεμένα οχήματα.

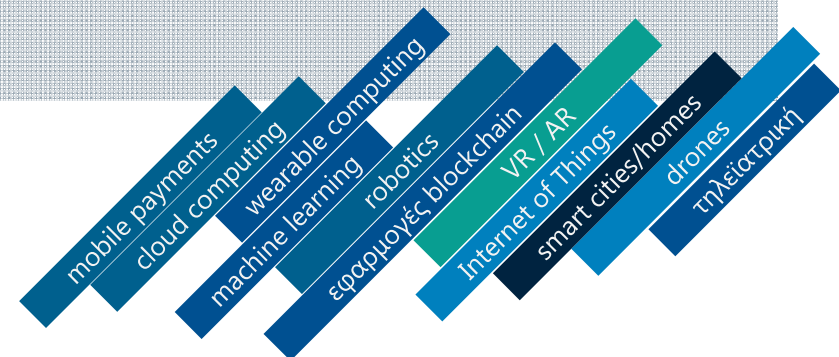
Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ

- Κινητές πληρωμές, κινητό επιχειρείν (mobile payments/commerce)
- Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of Things)
- Έξυπνες πόλεις και έξυπνα σπίτια (smart cities/homes)
- Τηλεϊατρική, συνδεσιμότητα παρόχων υγείας, διαχείριση ιατρικών υποδομών
- Υπολογιστικό νέφος (cloud computing)

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ

- Εφαρμογές blockchain
- Εφαρμογές εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας (virtual/augmented reality)
- Τεχνητή νοημοσύνη (machine learning, AI)
- Ρομποτική (robotics)
- Μη επανδρωμένες ιπτάμενες μηχανές (drones)
- Φορητή υπολογιστική (wearable computing)

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΑΥΞΗΜΕΝΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΙΕΣΗ ΕΣΟΔΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

**ΕΛΛΕΙΨΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ
&
ΥΨΗΛΗ ΕΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ**

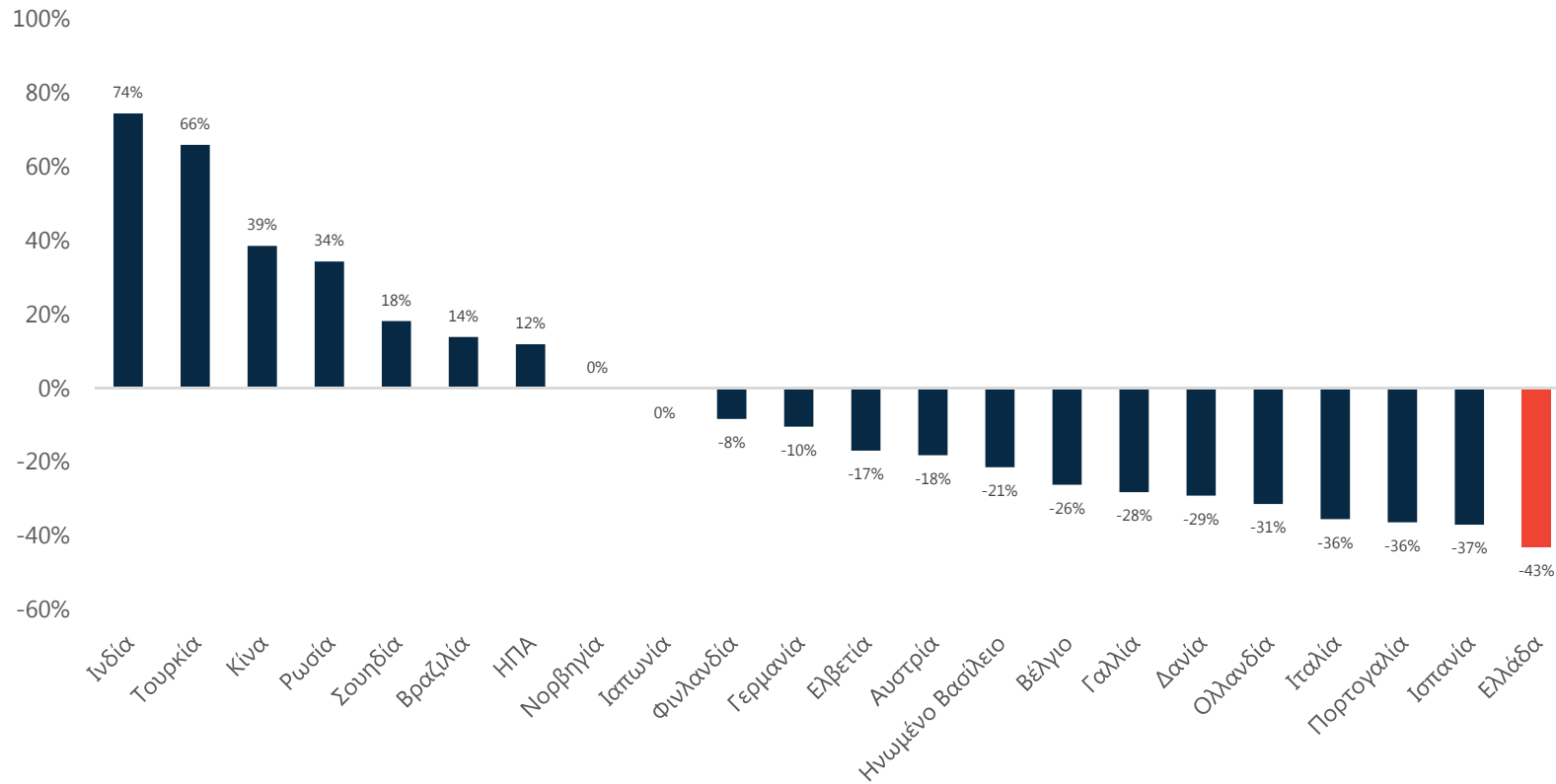
**ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΙΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ**

**ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

**ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΑ
ΔΙΚΤΥΑ**

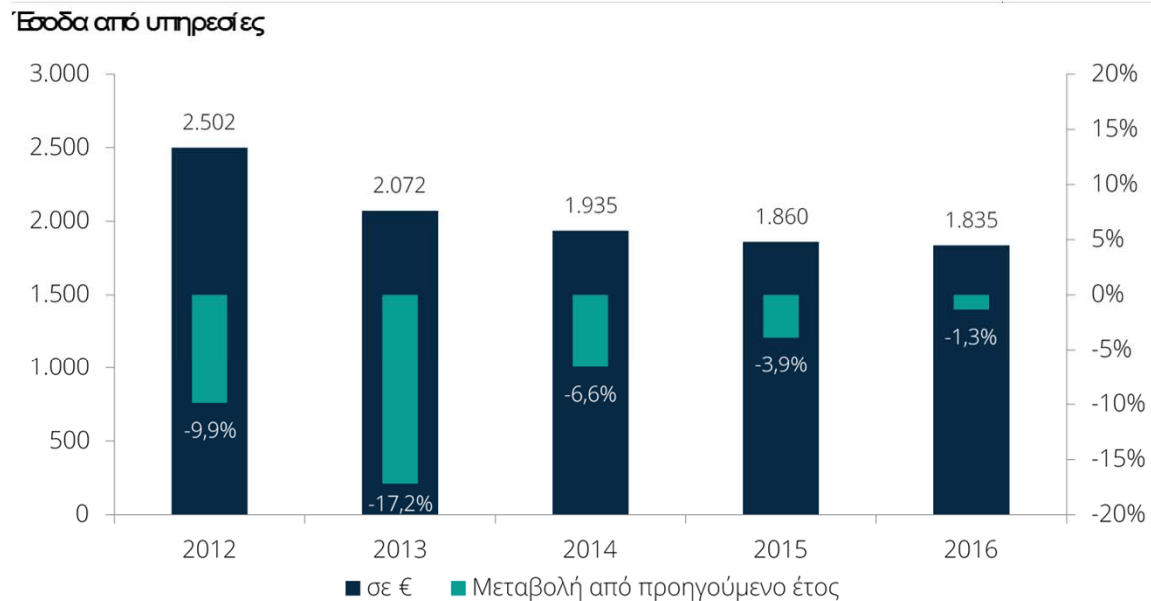
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Τα έσοδα των εταιριών κινητής τηλεφωνίας βαίνουν συνεχώς μειούμενα (πτώση 43% μεταξύ 2010 – 2016, μεγαλύτερη στην Ευρώπη), ωστόσο...

Τα έσοδα από υπηρεσίες ανήλθαν σε 1,83 δισ., μειωμένα κατά 1,3% το 2016, και δείχνουν τάσεις σταθεροποίησης ή και ανάκαμψης το 2017.

Η σωρευτική μείωση των εσόδων από υπηρεσίες από την αρχή της οικονομικής κρίσης (2008) ανέρχεται σε 57%.

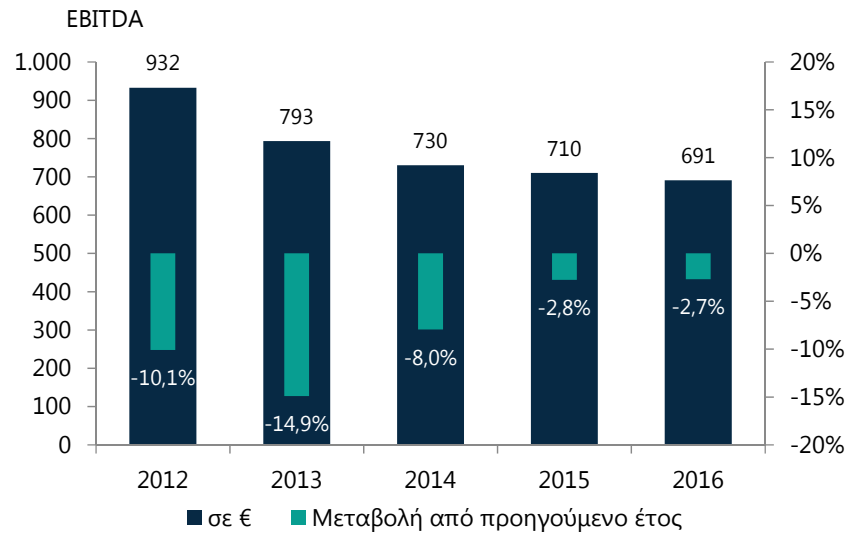
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

...για το 2017, διεθνείς αναλυτές* προβλέπουν για την Ελλάδα αύξηση των εσόδων από υπηρεσίες κατά 1,4%, με περαιτέρω βελτίωση στο 1,9% το 2018

EBITDA

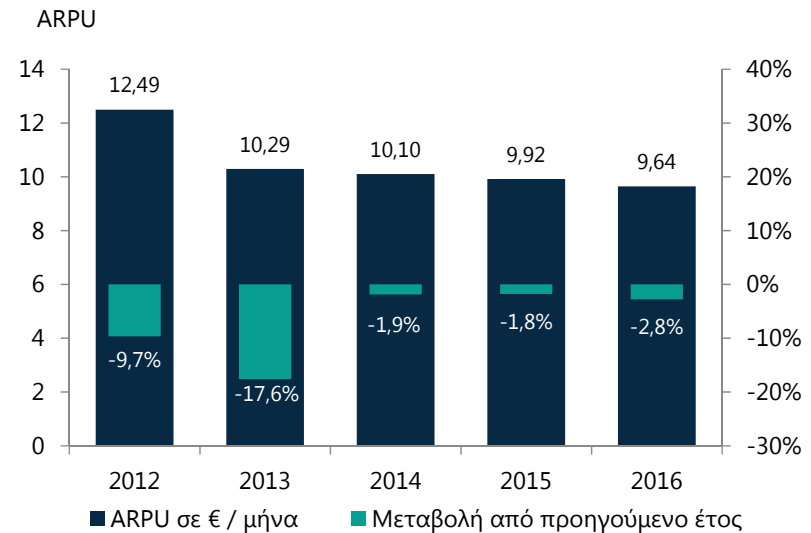
Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) διαμορφώθηκαν το 2016 στα €691 εκ., επίπεδα ελαφρά χαμηλότερα (-2,7%) από το 2015.

Η σωρευτική μείωση του EBITDA από την αρχή της οικονομικής κρίσης (2008) ανέρχεται σε 60%.

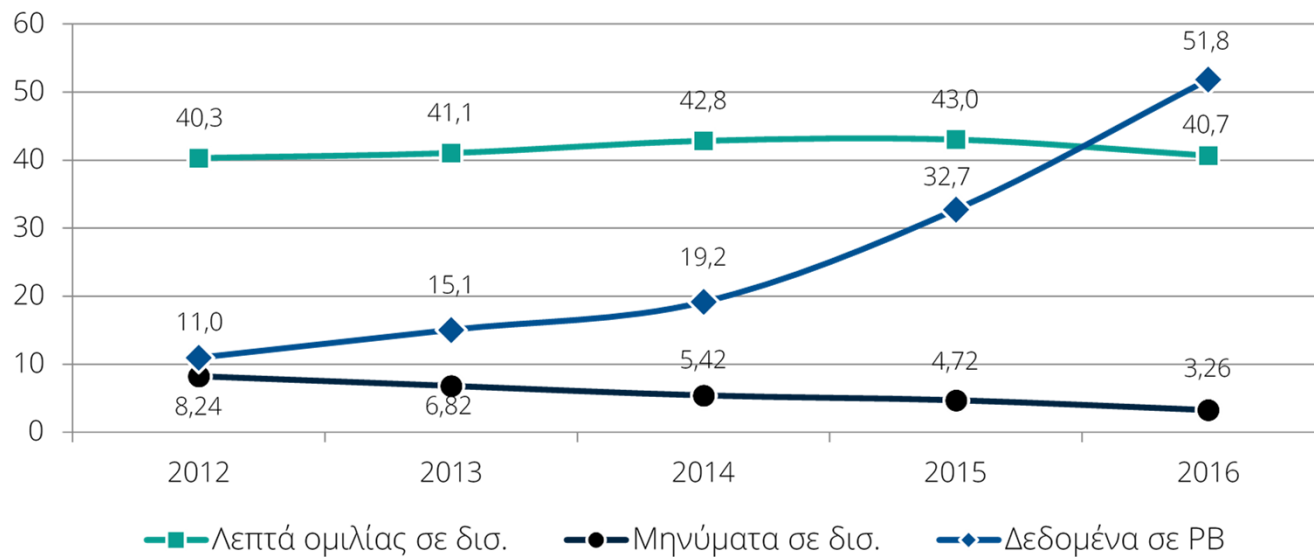
ARPU

Το μέσο έσοδο ανά συνδρομητή (ARPU) συνεχίζει να μειώνεται, αλλά με χαμηλό πλέον ρυθμό. Το 2016 ανήλθε σε 9,64€ / μήνα, μειωμένο κατά 2,8% από το 2015.

ΟΓΚΟΙ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Όγκοι υπηρεσιών

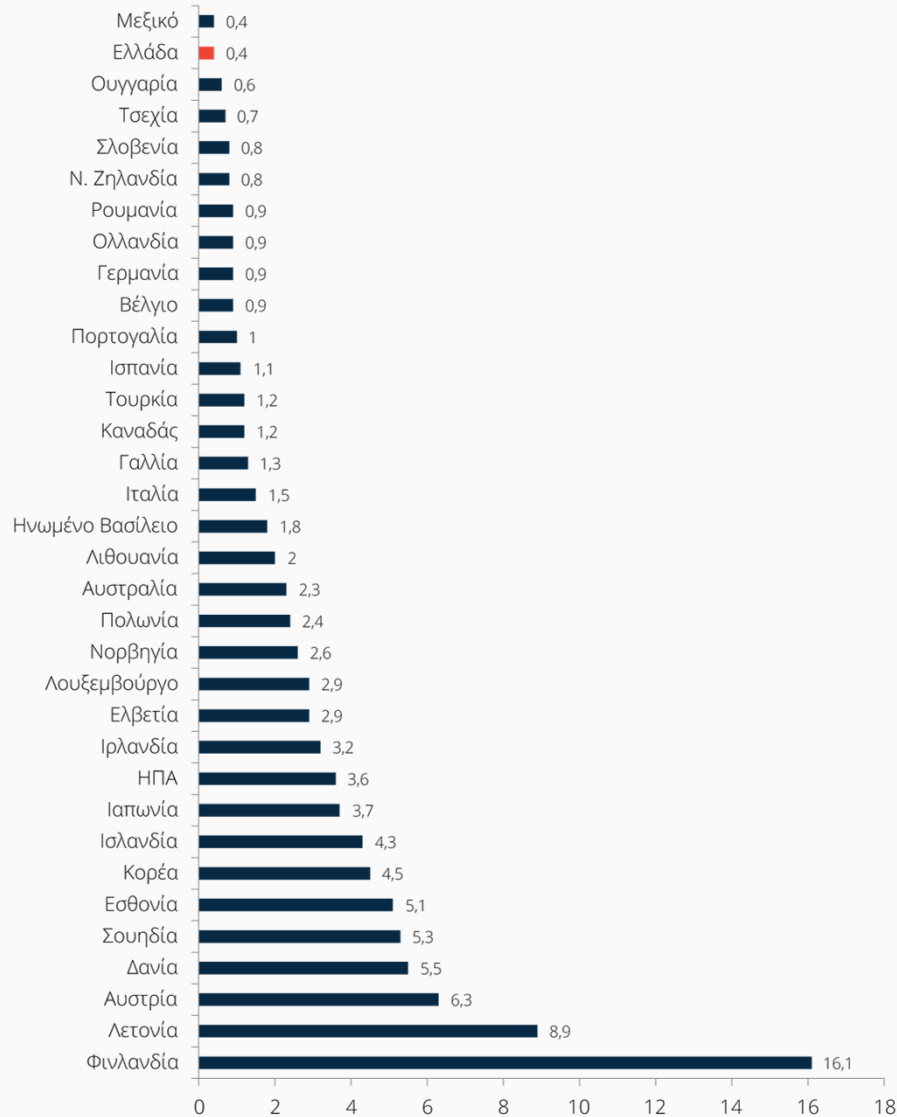

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Το 2016 τα **δεδομένα** σημείωσαν ιδιαίτερα υψηλή αύξηση (58,3%), ενώ τα **μηνύματα** (SMS & MMS) μειώθηκαν κατά 30,8%, καθώς οι συνδρομητές χρησιμοποιούν IP εφαρμογές για την επικοινωνία τους. Τα **λεπτά ομιλίας**, μετά από τρία έτη αύξησης, μειώθηκαν κατά 5,5%, επιστρέφοντας στα επίπεδα χρήσης του 2012.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Gb κατά κεφαλή ανά μήνα (2016)

Πηγή: <http://dfmonitor.eu/networkeconomics/>

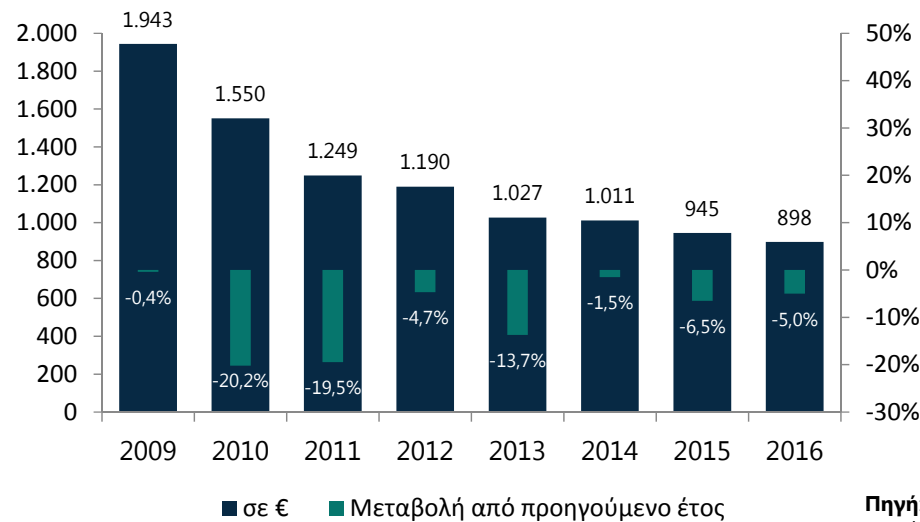
Παρά την υψηλή αύξηση της χρήσης το 2016, συγκριτικά με άλλες χώρες του ΟΟΣΑ, η **κατανάλωση δεδομένων** είναι **πολύ χαμηλή στην Ελλάδα** (0,4 Gb κατά κεφαλή ανά μήνα έναντι 2,88 Gb στον ΟΟΣΑ και 3,1 Gb στις ευρωπαϊκές χώρες).

Σημειώνεται η πολύ **υψηλή κατανάλωση δεδομένων** σε χώρες της **Σκανδιναβίας** και της **Βαλτικής**, καθώς αυξανόμενος αριθμός **ευρωπαϊών παρόχων** υιοθετούν το **μοντέλο απεριόριστης χρήσης δεδομένων**, το οποίο εφαρμόστηκε αρχικά στη Φινλανδία.

Περιορισμός λειτουργικών εξόδων

Οι πάροχοι έχουν περιορίσει το λειτουργικό κόστος κατά 54% από το 2009 έως το 2016.

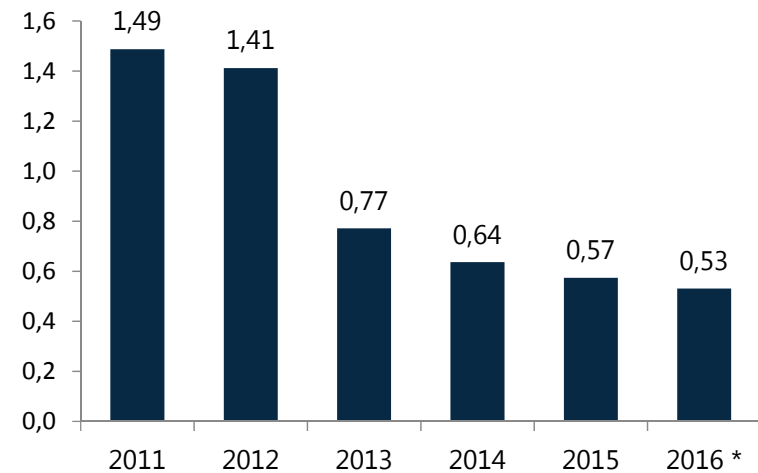
Λειτουργικά έξοδα εκτός αποσβέσεων & εξόδων διασύνδεσης και τερματισμού

Περιορισμός Δανεισμού

Ο κλάδος έχει ελαχιστοποιήσει το δανεισμό του από το τραπεζικό σύστημα.

Ξένα προς ίδια

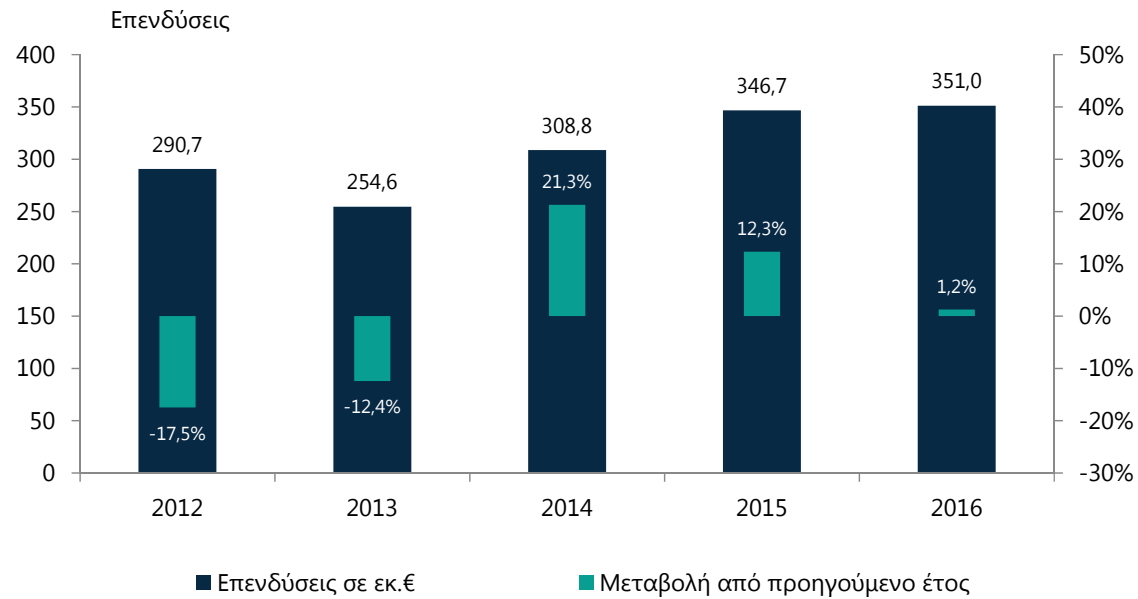

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων
* εκτίμηση

Οι πάροχοι έχουν προσαρμοστεί στις συνθήκες ύφεσης της ελληνικής οικονομίας και έλλειψης ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, περιορίζοντας έξοδα και δανεισμό

Οι **συνολικές επενδύσεις** του κλάδου ξεπέρασαν τα **351 εκατ. ευρώ** το 2016, καθώς συνεχίζεται η γεωγραφική και πληθυσμιακή επέκταση των δικτύων 4G.

Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο κλάδος, τα τελευταία τρία έτη έχει αυξήσει τις ετήσιες επενδύσεις του κατά σχεδόν 100 εκατ. ευρώ.

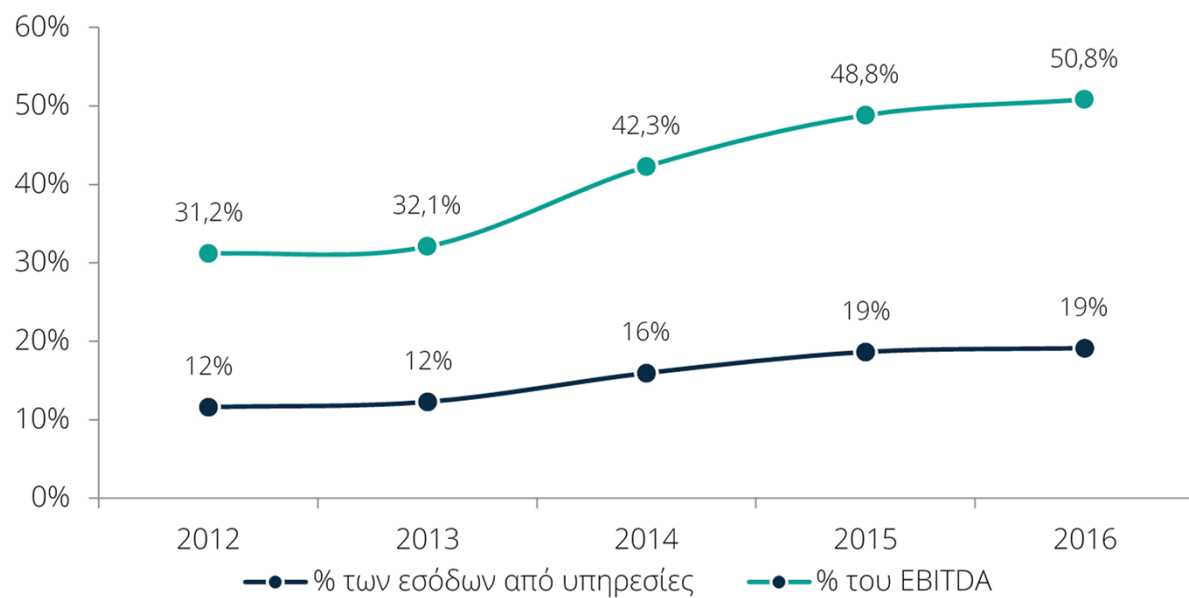

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Ο κλάδος έχει επενδύσει από το ξεκίνημα της οικονομικής κρίσης (2008) 3,17 δισ. ευρώ

Ως ποσοστό των εσόδων και του EBITDA, οι επενδύσεις έχουν φτάσει το 19,1% και το 50,8% αντίστοιχα, επίπεδα που είναι τα υψηλότερα μετά το ξεκίνημα της οικονομικής κρίσης.

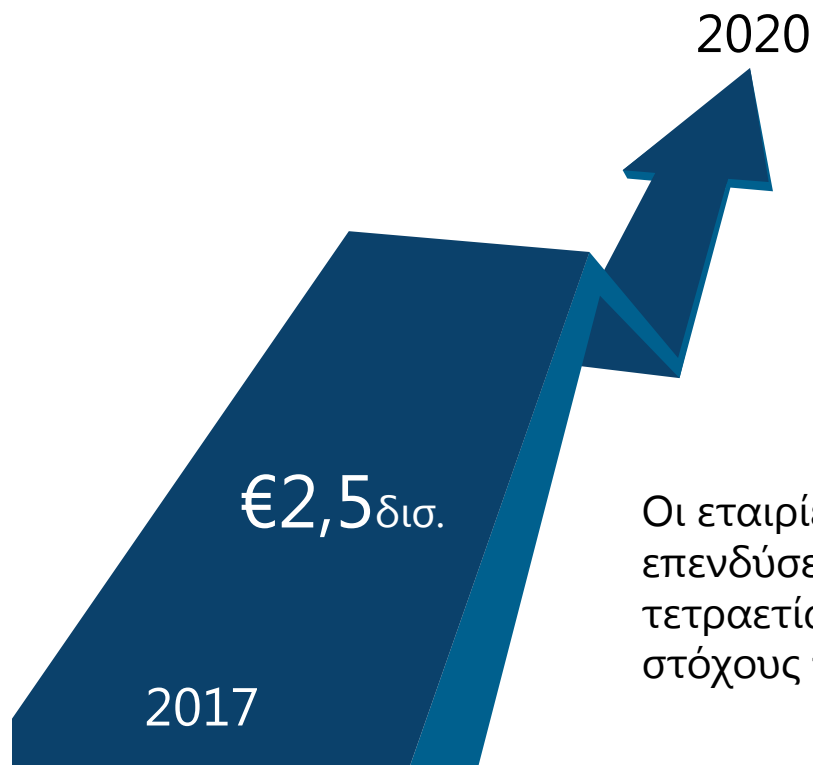
Επενδύσεις ως % των εσόδων από υπηρεσίες / EBITDA

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

5G

Η ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς αναμένεται να δημιουργήσει την απαιτούμενη ευρυζωνική δυναμικότητα που θα υποστηρίξει νέες υπηρεσίες 5G

Τα αποτελέσματα των επενδύσεων σε δίκτυα νέας γενιάς θα είναι:

- ☀ υπερ-υψηλές ταχύτητες mobile internet
- ☀ δυνατότητα υποστήριξης καινοτόμων video streaming υπηρεσιών
- ☀ επέκταση της γεωγραφικής κάλυψης

Οι εταιρίες τηλεπικοινωνιών έχουν ανακοινώσει επενδύσεις 2,5 δισ. € σε σταθερά και κινητά δίκτυα την τετραετία 2017-2020, ώστε να πετύχει η Ελλάδα τους στόχους που έχει θέσει η ΕΕ για την ευρυζωνικότητα.

Απαιτήσεις αδειοδότησης για 4G+ και 5G τα επόμενα έτη:

- Αναβάθμιση και επαναδειοδότηση υφιστάμενου δικτύου - 11.000 σταθμοί βάσης και 5.000 μικρές κεραίες
- 1.000 επιπρόσθετοι σταθμοί βάσης και 10.000 επιπλέον μικρές κεραίες για την πύκνωση του συστήματος και την κάλυψη κενών

Αδειοδοτήσεις ΣΒ

- Οι προβλεπόμενοι χρόνοι έκδοσης αδειών δεν τηρούνται.
- Η πλειοψηφία των εμπλεκόμενων στις διαδικασίες (περιφέρειες, πολεοδομίες, δασαρχεία, αρχαιολογίες) δεν έχει εγγραφεί στο ΣΗΛΥΑ.
- Καθυστέρηση έκδοσης Πολεοδομικών Εγκρίσεων από ορισμένες πολεοδομίες και καθυστέρηση έκδοσης Εγκρίσεων Περιβαλλοντικών Όρων από Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Περιφέρειες).
- Συνεχίζονται οι ελλείψεις στη δευτερογενή νομοθεσία (ΚΥΑ & ΥΑ).

Φάσμα

- Δημοπρασία φάσματος (π.χ. 2.600 MHz) χωρίς να έχουν επιλυθεί θέματα συνύπαρξης και παρεμβολών με άλλους χρήστες: έχει αποδοθεί φάσμα εδώ και τρία έτη και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
- 5G: Σημαντικό νέο εναρμονισμένο φάσμα θα απαιτηθεί για να διασφαλίσει την αξιόπιστη παροχή των 5G υπηρεσιών
 - <1GHz: (π.χ. 700 MHz) που θα υποστηρίξει την γεωγραφική κάλυψη περιοχών και θα υποστηρίξει το IoT.
 - 1-6GHz: που παρέχει ένα καλό μίγμα δυναμικότητας και κάλυψης. Σε αυτή την περιοχή η ζώνη των 3,4 GHz – 3,8 GHz προβλέπεται να αποτελέσει τη βάση για το 5G.
 - >6GHz: φάσμα σε αυτή την περιοχή θα απαιτηθεί για να υποστηρίξει τις υπερυψηλές ευρυζωνικές

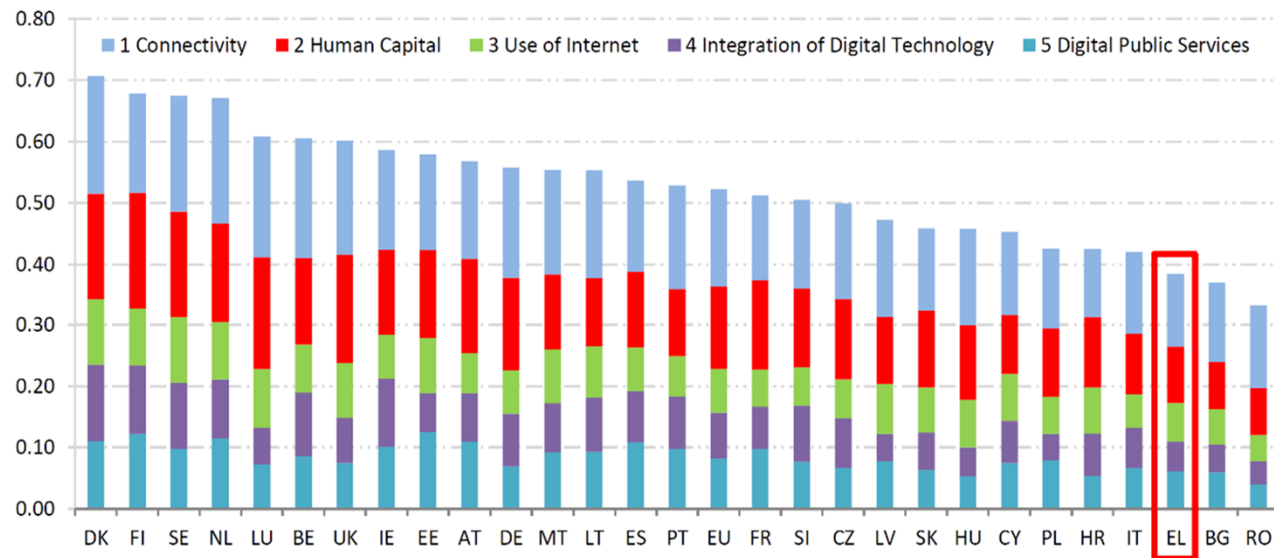
Το υφιστάμενο ρυθμιστικό περιβάλλον, όπως εφαρμόζεται στην πράξη, δεν διασφαλίζει τις υποδομές σε δίκτυα και τις απαιτούμενες επενδύσεις του κλάδου

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΓΖΕΝΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ:
Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

Κατάταξη για το 2017 με βάση τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DES)

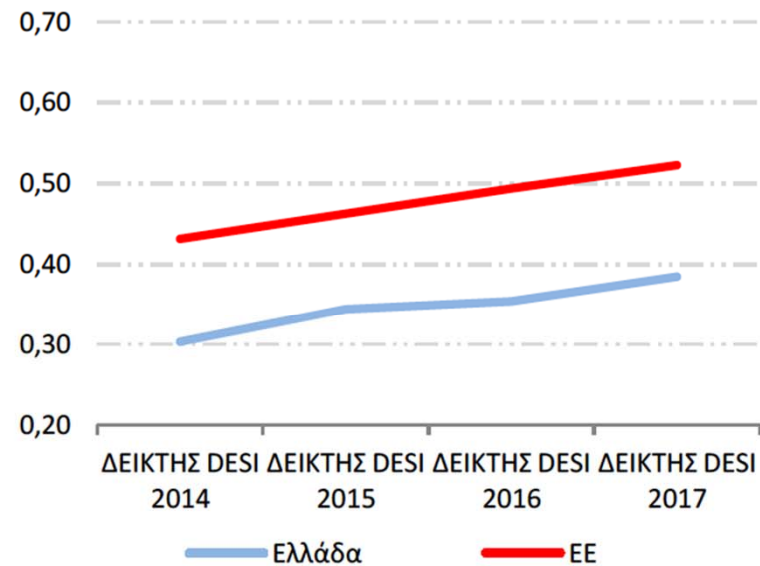

Πηγή: Digital Economy and Society Index (DES) 2017

Η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά του ευρωπαϊκού μέσου όρου (26η θέση)

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

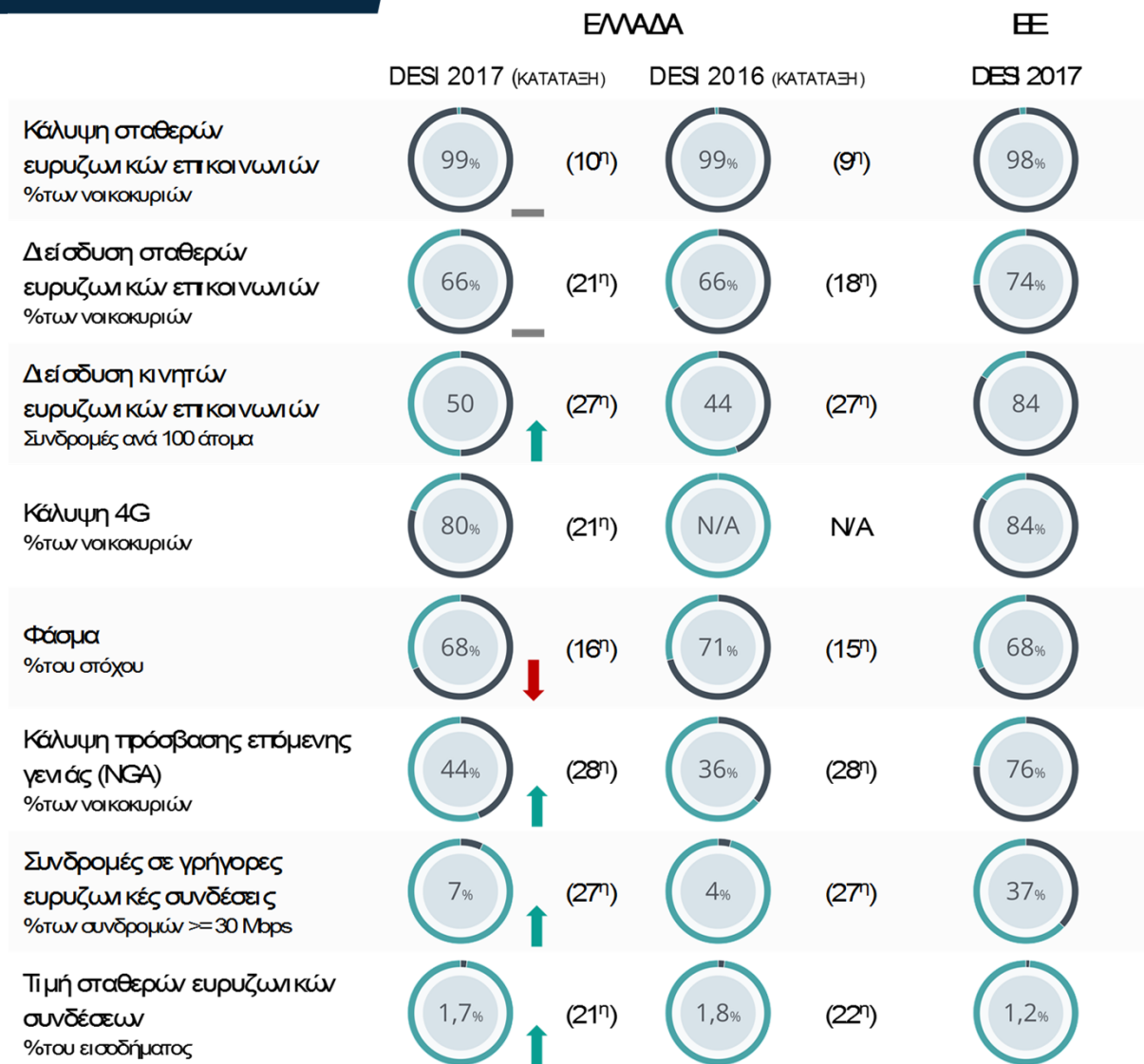
DESI - Εξέλιξη στον χρόνο

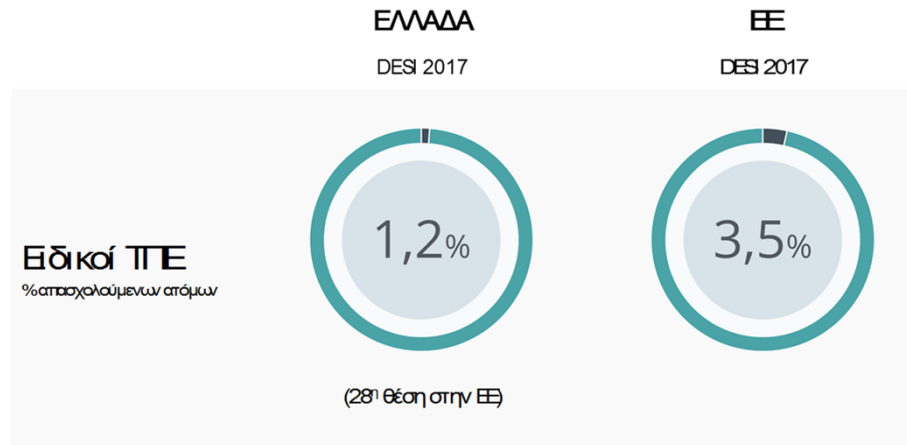
Πηγή: Digital Economy and Society Index (DESI) 2017

Η χώρα δεν συγκλίνει με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ακολουθώντας τους εταίρους της με σταθερή υστέρηση 4-5 ετών στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

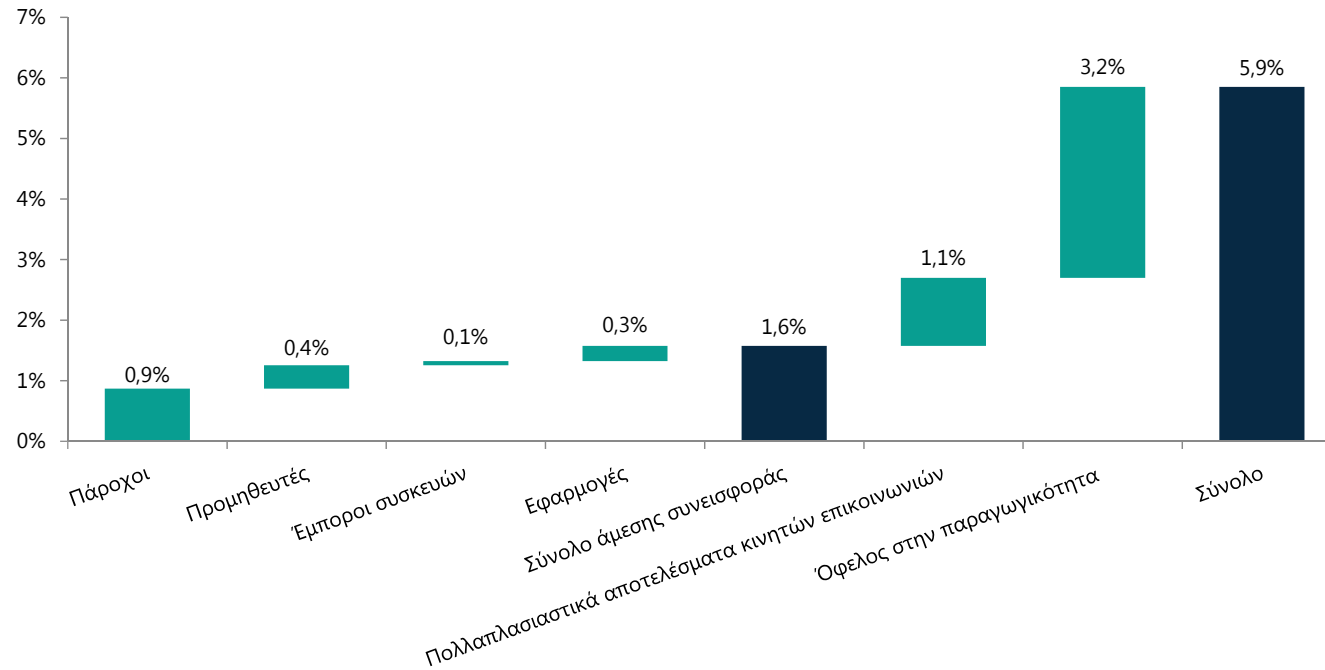
Η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό ειδικών ΤΠΕ στην ΕΕ στο σύνολο του εργατικού δυναμικού (1,2%, 28^η θέση, μέσος όρος ΕΕ 3,5%). Βασική αιτία για αυτό παραμένει η **διαρροή εγκεφάλων (brain drain)** λόγω της οικονομικής κρίσης.

Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Συνεισφορά κινητών επικοινωνιών στο ΑΕΠ
(Ελλάδα)

Η άμεση συμβολή του κλάδου στο ΑΕΠ ανέρχεται σε 2,82 δισ. ευρώ και η έμμεση συμβολή σε 7,47 δισ. ευρώ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

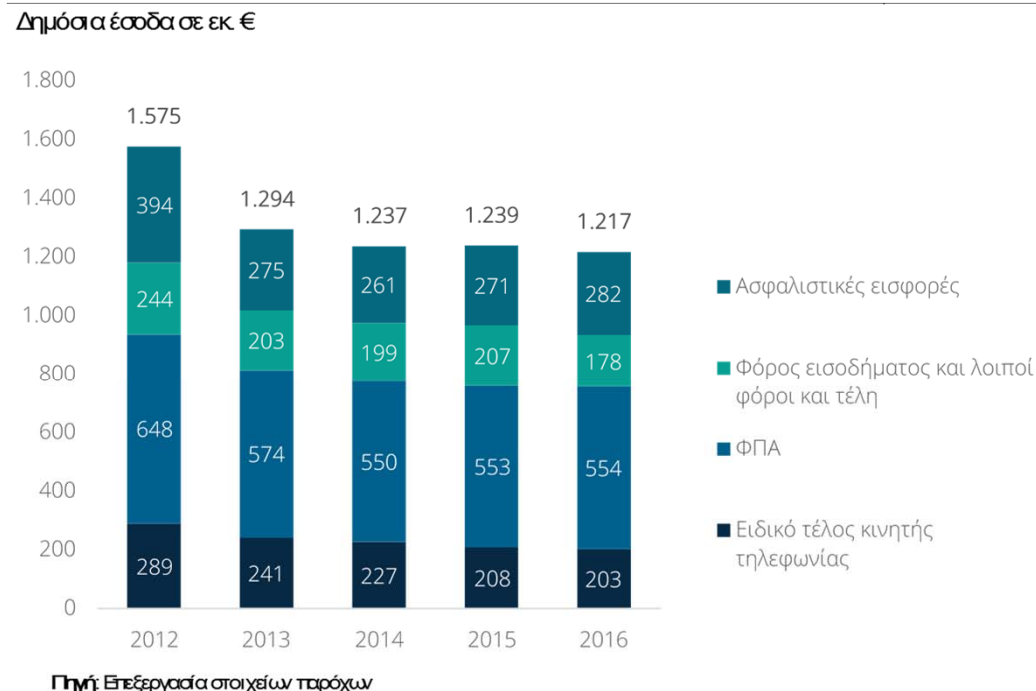
Άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας από τις κινητές επικοινωνίες

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Από τις 40.800 θέσεις εργασίας που δημιουργούν οι κινητές τηλεπικοινωνίες, οι 30.000 είναι σε άλλους κλάδους (10.900 χιλ. σε προμηθευτές και 19.100 χιλ. μέσω των πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων). Ο κλάδος που επωφελείται περισσότερο είναι το λιανικό εμπόριο ενώ ακολουθεί ο τουρισμός, το χονδρικό εμπόριο και οι νομικές, λογιστικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Τα δημόσια έσοδα από τους παρόχους κινητών επικοινωνιών* ανήλθαν σε **€640,6 εκ. το 2016**, έναντι €672,4 εκ. το 2015.

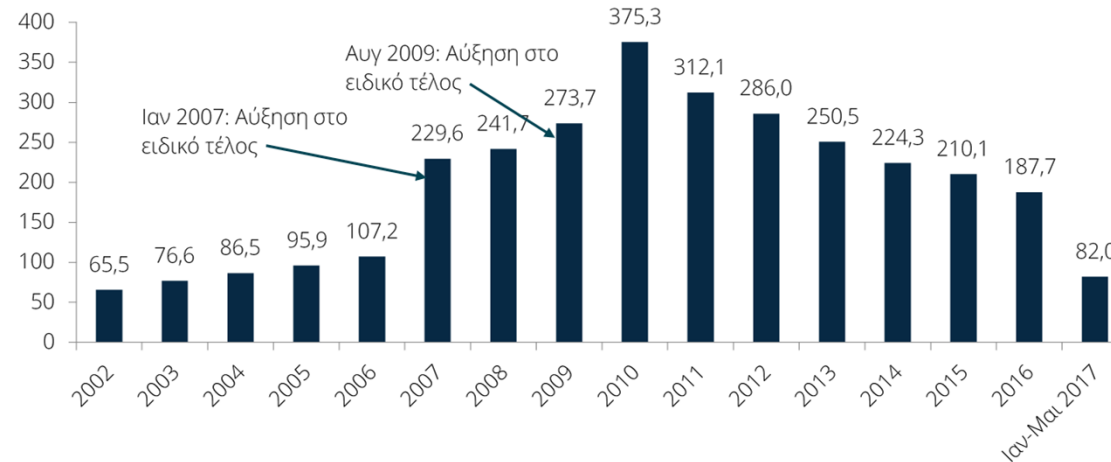
€1,22 δισ.

Εάν συνυπολογιστεί το σύνολο της προστιθέμενης αξίας των κινητών επικοινωνιών, **τα δημόσια έσοδα από τις κινητές επικοινωνίες ανήλθαν σε €1,22 δισ. το 2016**, έναντι €1,24 δισ. το 2015.

- Το ειδικό τέλος κινητής τηλεφωνίας επιβαρύνει όλους τους λογαριασμούς με ποσοστό 12%-20%, που, μαζί με τον ΦΠΑ, αυξάνει την **έμμεση φορολογία στο 39%-49%**. Τα έσοδα του δημοσίου από το ειδικό τέλος ανήλθαν το 2016 σε **187,7 εκ. ευρώ**.
- Ο κλάδος το 2016 συνεισέφερε στην ΕΕΤΤ 37,7 εκ. ευρώ, τα οποία υπερκαλύπτουν κατά πολύ το κόστος λειτουργίας της ΕΕΤΤ (10,5 εκ. ευρώ), συμβάλλοντας έτσι περαιτέρω στα δημόσια έσοδα. Η ΕΕΤΤ έχει αποδώσει στο ελληνικό δημόσιο την περίοδο 2000-2016 **582 εκ. Ευρώ***, χωρίς να περιλαμβάνονται τα έσοδα από πλειστηριασμούς συχνοτήτων.

*Εφημερίδα
"Καθημερινή", φύλλο
26/9/2017, σελ.21

Δημόσια έσοδα από το ειδικό τέλος στην κινητή τηλεφωνία (σε εκ. €)

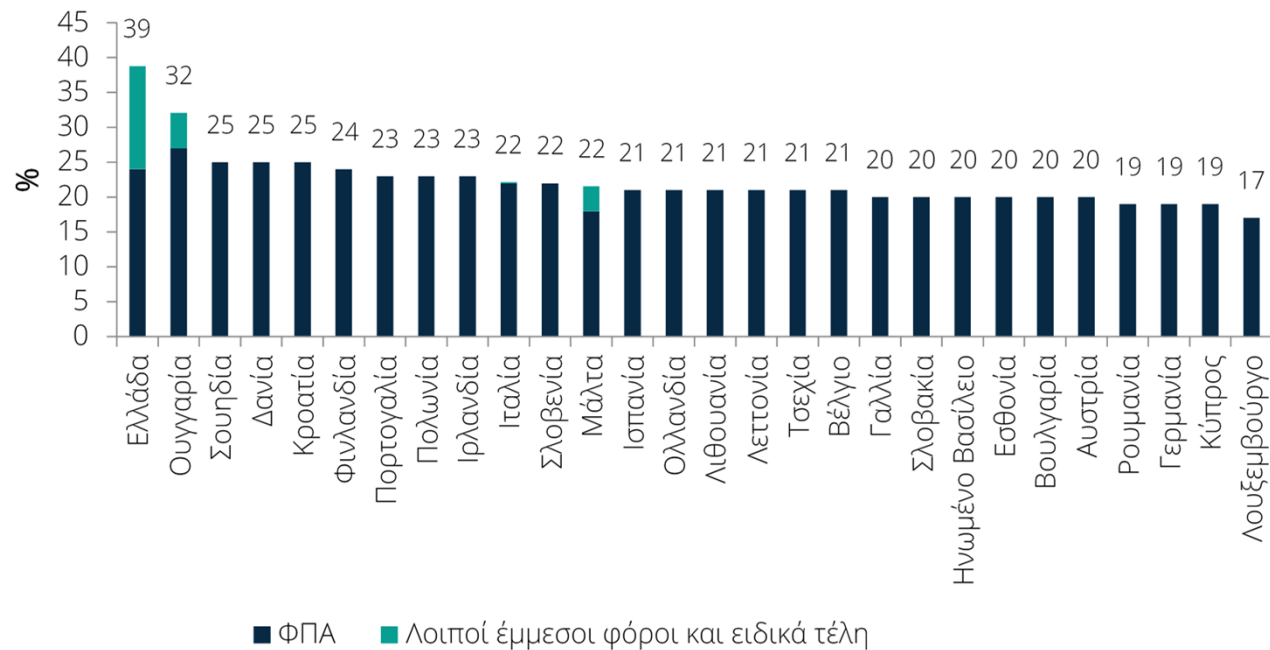

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Ο κλάδος επιβαρύνεται με επιπρόσθετα τέλη ~225 εκ. ευρώ

Το φορολογικό βάρος στις κινητές επικοινωνίες στην Ελλάδα είναι το υψηλότερο στην ΕΕ-28 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στο ειδικό τέλος. Η διαφορά των έμμεσων φόρων της Ελλάδας δημιουργεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα στους εγχώριους παρόχους, το οποίο αναμένεται να ενταθεί λόγω της κατάργησης των χρεώσεων περιαγωγής εντός της Ε.Ε.

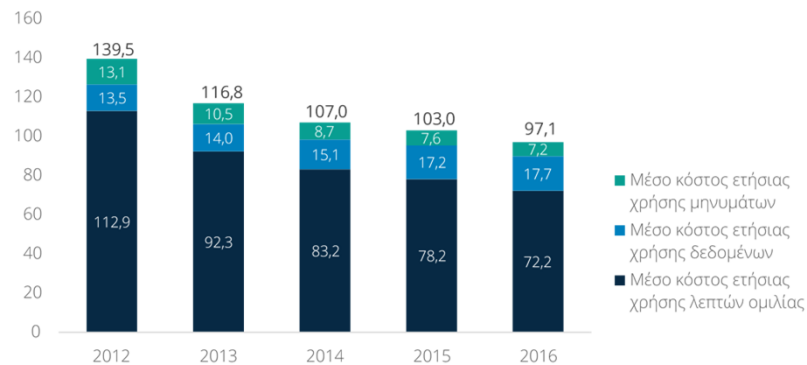
Ποσοτό έμμεσης φορολογίας στην κινητή τηλεφωνία ανά χώρα της ΕΕ-28

Η πλειοψηφία των πελατών αγοράζουν πακέτα που περιλαμβάνουν και τις **τρεις κατηγορίες υπηρεσιών**.

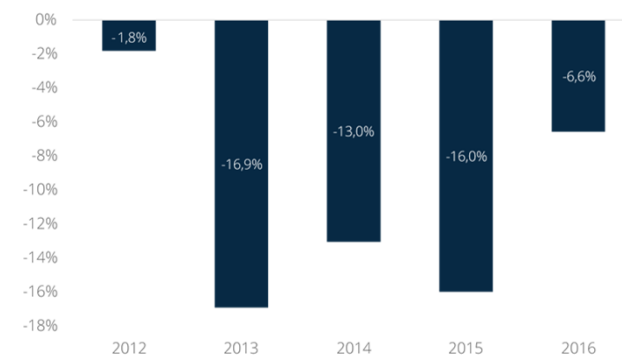
Σωρευτικά, η μεταβολή της τιμής του μέσου πακέτου την περίοδο 2012-2016 έφτασε το 44,3%.

Μέσο πακέτο υπηρεσιών (€/έτος)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Μεταβολή μέσου πακέτου υπηρεσιών σταθμισμένου με βάση το προηγούμενο έτος

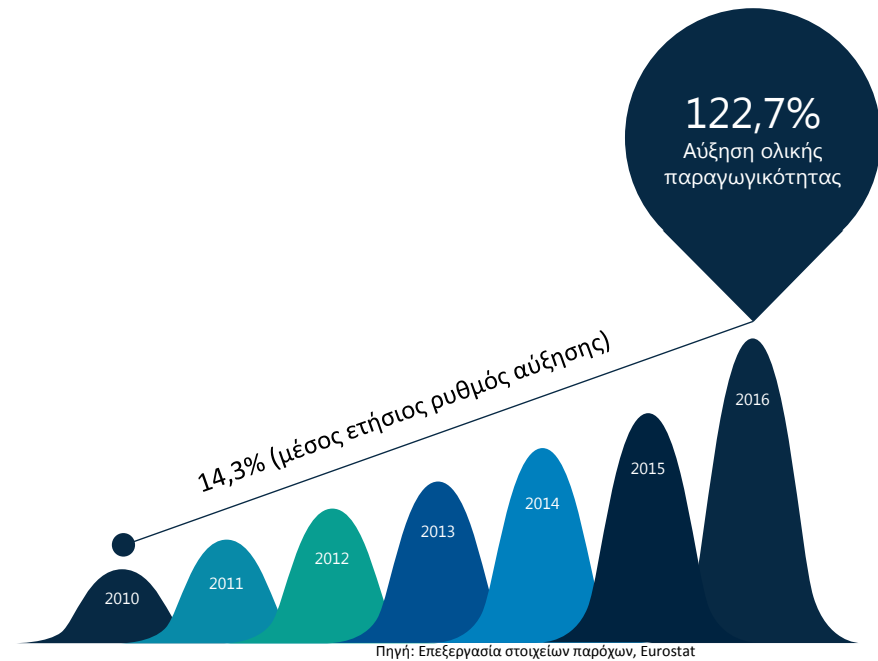

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Το 2016, η πτώση των τιμών του μέσου πακέτου ανήλθε σε -6,6% και των δεδομένων σε -33,6%

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Η ολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής έχει αυξηθεί κατά **122,7%**, με μέσο ετήσιο ρυθμό **14,3%**, από το 2010 έως το 2016.

Σε αντίθεση με την ελληνική οικονομία συνολικά, οι κινητές επικοινωνίες εμφανίζουν υψηλή αύξηση παραγωγικότητας

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ –
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σενάριο βάσης – σημερινή κατάσταση:

- Καθυστερήσεις στις αδειοδοτήσεις των σταθμών βάσης και επενδυτική αβεβαιότητα για τις υποδομές του κλάδου
- Συνέχιση της υπερφορολόγησης των υπηρεσιών του κλάδου

Σενάριο σύγκλισης – ευρωπαϊκές πρακτικές:

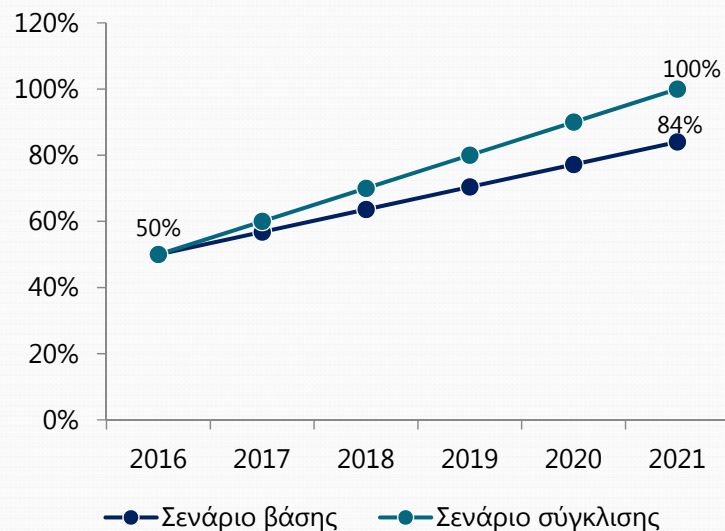
- Περιορισμός της υπερφορολόγησης των υπηρεσιών
- Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας αδειοδότησης σταθμών βάσης μέσω ΣΗΛΥΑ
- Απλοποίηση των διαδικασιών έκδοσης Πολεοδομικών Εγκρίσεων
- Ολοκλήρωση της σχετικής δευτερογενούς νομοθεσίας για τη διασφάλιση των υποδομών του Κλάδου
- Διάθεση του απαιτούμενου φάσματος για απρόσκοπτη χρήση από τους παρόχους δικτύων κινητών υπηρεσιών

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ –ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Mobile broadband

- **Σενάριο βάσης:** Η διείσδυση φτάνει το 84% το 2021, όσο και ευρωπαϊκός μέσος όρος σήμερα
- **Σενάριο σύγκλισης:** Η διείσδυση φτάνει το 100%

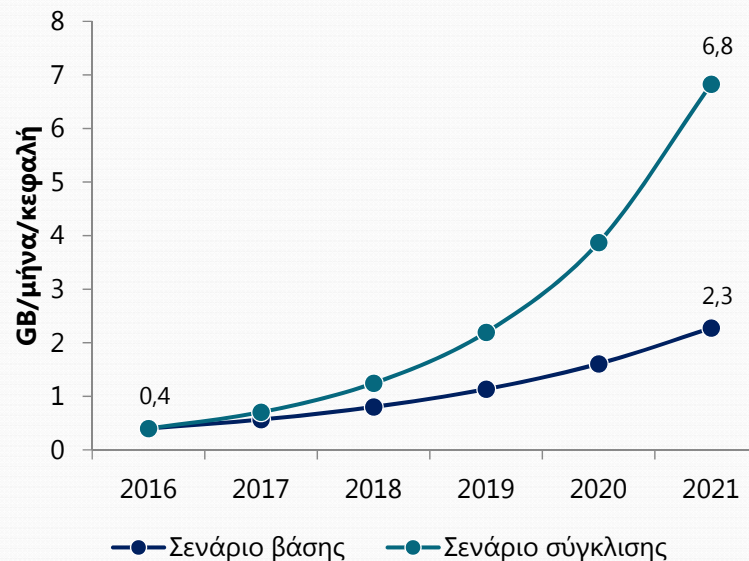
Εξέλιξη διείσδυσης mobile broadband ανά σενάριο

Mobile data

- **Σενάριο βάσης:** η διείσδυση δεδομένων αυξάνεται κατά 42% ετησίως και φτάνει τα 2,3 GB ανά κάτοικο ανά μήνα το 2021, χωρίς να συγκλίνει με τα ευρωπαϊκά επίπεδα
- **Σενάριο σύγκλισης:** η Ελλάδα συγκλίνει με το μέσο όρο Ιταλίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας το 2021 στα (6,8 GB ανά κάτοικο ανά μήνα)

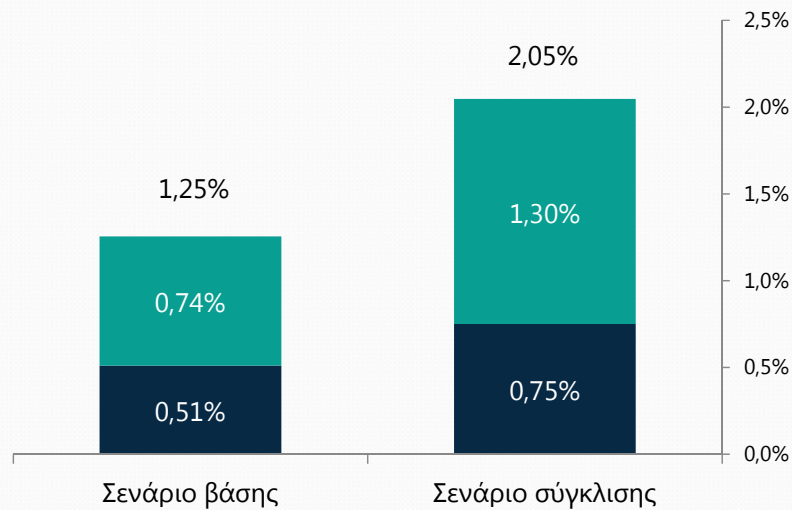
Εξέλιξη GB / κεφαλή ανά σενάριο

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ –ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

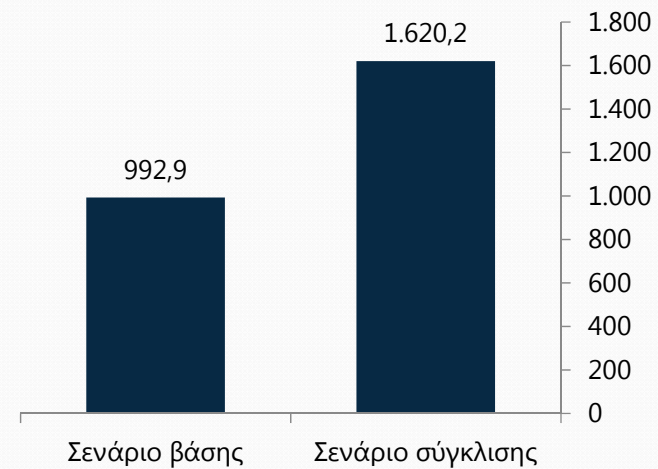
Αν υλοποιηθούν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις ώστε η Ελλάδα να συγκλίνει ψηφιακά με την υπόλοιπη Ευρώπη (σενάριο σύγκλισης), η επιπρόσθετη συνεισφορά του κλάδου κινητών επικοινωνιών στο ΑΕΠ μπορεί να φτάσει στο **2,05%** ή **3,06 δισ. ευρώ** ενώ η επιπρόσθετη συμβολή στα δημόσια έσοδα ανέρχεται σε **1,62 δισ. ευρώ**.

Επιπρόσθετη συμβολή στο ΑΕΠ ανά σενάριο το 2021

- Επίδραση από επέκταση διείσδυσης mobile broadband
- Επίδραση από αυξημένη χρήση δεδομένων που δεν ενσωματώνεται στο mobile broadband

Επίδραση στα δημόσια έσοδα ανά σενάριο σε εκ.€ το 2021

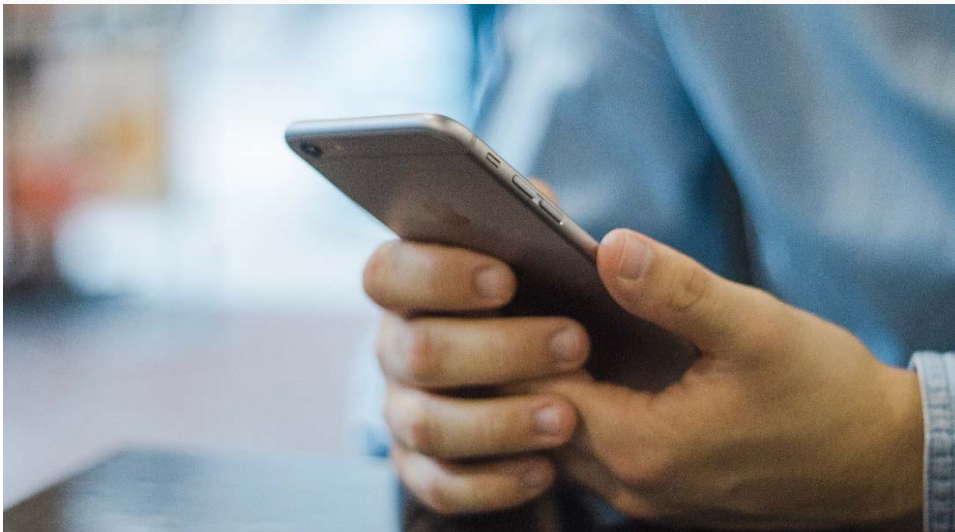
Προϋπόθεση για την επιτυχή σύγκλιση της χώρας και την αξιοποίηση των ωφελειών στην οικονομία είναι η Πολιτεία να αναλάβει άμεσες πρωτοβουλίες, ώστε να αναβαθμίσει τη θέση της Ελλάδας στον Ευρωπαϊκό ψηφιακό χάρτη.

Προς την κατεύθυνση αυτή, απαιτούνται:

- 01** | Απλοποίηση και εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου για την επιτάχυνση της αδειοδότησης των υφιστάμενων και νέων σταθμών βάσης. Στόχος η επίλυση των εκκρεμοτήτων για την αναβάθμιση των δικτύων, ώστε να υλοποιηθούν ταχύτερα οι προγραμματισμένες επενδύσεις
- 02** | Απόδοση φασματικών περιοχών, έτοιμων προς χρήση. Στόχος είναι η αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ, η αναθεώρηση τελών συχνότητων και του κόστους αδειοδότησης των σταθμών βάσης, στο πλαίσιο της διασφάλισης και διευκόλυνσης του μακροχρόνιου επενδυτικού σχεδιασμού των παρόχων.
- 03** | Άρση της στρέβλωσης του ειδικού τέλους. Στην Ελλάδα ο καταναλωτής επιβαρύνεται έως 48,8% στον τελικό λογαριασμό του, όταν η μέγιστη επιβάρυνση στην ΕΕ είναι 25%
- 04** | Εκστρατεία ενημέρωσης αρμοδίων φορέων και πολιτών για τη σημασία των υποδομών, των υπηρεσιών και της ψηφιακής τεχνολογίας στην ανάπτυξη οικονομίας και κοινωνίας, στο πλαίσιο της υλοποίησης της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής
- 05** | Ενίσχυση της ζήτησης με θέσπιση κινήτρων για την υιοθέτηση καινοτόμων κινητών υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις, τους πολίτες, την τοπική αυτοδιοίκηση και τη δημόσια διοίκηση

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παγκόσμια οικονομία μετασχηματίζεται ταχύτατα με μοχλό τις ψηφιακές τεχνολογίες, οι οποίες δημιουργούν ένα νέο πρότυπο επιχειρηματικής ανάπτυξης. Το πρότυπο αυτό αναμένεται να έχει ριζικές επιδράσεις σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, αλλά και στη λειτουργία του κράτους και της δημόσιας διοίκησης.

Η Ελλάδα μόνο οφέλη μπορεί να έχει από μια έγκαιρη ψηφιακή σύγκλιση με την ΕΕ. Αντίθετα, μια αργή και παθητική υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών, ενέχει τον κίνδυνο να καθηλωθεί η χώρα μόνιμα σε ουραγό ανάπτυξης και να καταδικαστούν πολλοί κλάδοι της οικονομίας σε μαρασμό, καθώς θα αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό.